

КОМПЕТЕНТІСНО-ОРІЄНТОВАНІ ЗАВДАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Левонюк Л.М., Мохун С.В.

Одним із пріоритетних напрямів удосконалення сучасних систем освіти є формування в особистості глибоких, інваріантних знань, дослідницьких умінь й здатності до самоосвіти. Наразі пріоритетною є ідея підвищення статусу природничої освіти, посилення природничого складника в навчальних програмах.

Виходячи з потреб сьогодення, актуальними є проблеми підвищення результативності навчально-виховного процесу в контексті формування й розвитку ключових компетентностей, однією з яких є природнича компетентність, як невід'ємна характеристика сучасної особистості [1].

Компетентісно-орієнтовані завдання змінюють організацію традиційного уроку. Вони базуються на знаннях та навичках, але вимагають уміння застосовувати накопичені знання у практичній діяльності. Призначення компетентісно-орієнтованих завдань – занурити здобувачів освіти у вирішення «життєвого» завдання.

Кожна складова компетентісно-орієнтованого завдання повинна організувати діяльність здобувача освіти, а не лише слугувати для відтворення інформації.

За складністю компетентісно-орієнтовані завдання можна розділити на три рівні: рівень відтворення, рівень встановлення зв'язків, творчий рівень.

Перший рівень (рівень відтворення) містить відтворення фактів, методів та виконання обчислень. Здобувачі освіти можуть застосовувати базові знання у стандартних, чітко сформульованих ситуаціях. Вони можуть вирішувати однокрокові текстові завдання, розуміють прості алгебраїчні залежності, стандартну систему позначень, можуть читати та інтерпретувати дані, подані в таблицях, на графіках, картах, шкалах.

Другий рівень (рівень встановлення зв'язків) включає встановлення зв'язків та інтеграцію матеріалу з різних тем, необхідних для вирішення поставленого завдання. Здобувачі освіти можуть застосовувати свої знання у різноманітних ситуаціях. Вони можуть упорядковувати, співвідносити та проводити обчислення, вирішувати багатокрокові текстові завдання.

Третій рівень (творчий рівень) – міркування, які потребують узагальнення та інтуїції. Здобувачі освіти можуть робити

узагальнення, вирішувати нестандартні проблеми, робити висновки з урахуванням вихідних даних і обґрунтовувати їх. У завданнях третього рівня, перш за все, необхідно самостійно вирізнити проблему, яка вирішується, та розробити відповідну їй модель, вирішити поставлену задачу використовуючи математичні міркування та узагальнення та інтерпретувати рішення з урахуванням особливостей розглянутої у завданні ситуації.

Компетентнісно-орієнтовані завдання – це завдання, які спрямовані на розвиток компетентностей здобувачів освіти, тобто на формування тих знань, умінь та навичок, які потрібні для ефективного розв’язання конкретних завдань у різних сферах життя. Основна перевага компетентнісно-орієнтованих завдань полягає в тому, що вони дозволяють здобувачам освіти застосовувати свої знання та навички у різних ситуаціях, набувати практичний досвід та розвивати критичне мислення.

Список використаних джерел

1. Федчишин О. М., Мохун С. В. Тестові завдання міжпредметного змісту для формування природничо-наукової компетентності учнів на уроках фізики. *Фізико-математична освіта*. 2020. Вип. 1 (23). С. 129–133.

ВИКОРИСТАННЯ ОЛІМПІАДНИХ ЗАДАЧ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИКИ

Лехняк М.В., Федчишин О.М.

Олімпіадні задачі з фізики – це завдання, які вимагають від учасників не тільки знання теорії, а й вміння застосовувати її в нетривіальних ситуаціях. Розв’язуючи такі задачі, вчителі фізики можуть розвинути свою критичне мислення, логічність, вміння аналізувати, порівнювати і оцінювати різні аспекти фізичного явища.

Крім того, вирішення олімпіадних задач допомагає вчителям фізики розвивати свої навички комунікації та взаємодії з учнями чи студентами, оскільки при вирішенні складних завдань необхідно чітко виражати свої думки і ідеї, добре аргументувати свої рішення і пояснювати складні концепти.

Також важливим аспектом використання олімпіадних задач є те, що вони дають вчителям можливість поглибити свої знання з фізики, адже вирішення складних завдань потребує не тільки знання теорії, а й розуміння її застосування в реальному житті. Це дозволяє